

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.11.2022
C(2022) 8067 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

KOMISJONI TEATIS

Heakskiidu andmine komisjoni määruse eelnõule, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkelite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes

LISA

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,

XXX,

**milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist
vähese tähtsusega abi suhtes**

EELNÕU

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrust (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes,¹ eriti selle artikli 2 lõiget 1,

olles konsulteerinud riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastav riiklik rahastamine on riigiabi, millest tuleb aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt komisjonile teatada. Vastavalt aluslepingu artiklile 109 võib nõukogu siiski kindlaks määrata teavitamiskohustusest vabastatud abi liigid. Vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 4 võib komisjon võtta vastu määrusi kõnealuste riigiabi liikide kohta. Määruse (EL) 2015/1588² kohaselt otsustas nõukogu kooskõlas aluslepingu artikliga 109, et vähese tähtsusega abi (st ühele ettevõtjale teatava ajavahemiku jooksul antud abi, mis ei ületa teatavat kindlaksmääratud summat) võib olla üks sellise abi liike. Sellest lähtuvalt ei loeta vähese tähtsusega abi kõigile aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastavaks ning seetõttu ei kohaldata selle suhtes ka teatamismenetlust.
- (2) Komisjon on mitmes otsuses selgitanud aluslepingu artikli 107 lõikes 1 määratletud abi mõistet. Samuti on komisjon esitanud oma tegevuspõhimõtted vähese tähtsusega abi ülemmäära kohta, millest väiksema abi puhul aluslepingu artikli 107 lõiget 1 ei kohaldata. Komisjon esitas need põhimõtted esialgu vähese tähtsusega riigiabi eeskirja käsitlevas teatises,³ seejärel aga komisjoni määrustes (EÜ) nr 69/2001,⁴ (EÜ)

¹ ELT L 248, 24.9.2015, lk 1.

² Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (ELT L 248, 24.9.2015, lk 1).

³ Komisjoni teatis vähese tähtsusega riigiabi kohta (EÜT C 68, 6.3.1996, lk. 9).

nr 1998/2006⁵ ja (EL) nr 1407/2013⁶. Määruse (EL) nr 1407/2013 kohaldamisel saadud kogemuste põhjal on asjakohane mõned kõnealuses määruses sätestatud tingimused läbi vaadata.

- (3) On asjakohane suurendada liikmesriigilt ühele ettevõtjale kolme aasta jooksul antava vähese tähtsusega abi ülemmäära 275 000 euron. Ülemmäära arvutamisel võetakse arvesse määruse (EL) nr 1407/2013 jõustumise järgset inflatsiooni ja selle hinnangulist muutumist käesoleva määruse kehtivusajal. Ülemmäär on vajalik selleks, et ühtki käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvat meetet ei saaks lugeda liikmesriikidevahelist kaubandust mõjutavaks ega konkurentsi moonutavaks või moonutada ähvardavaks.
- (4) Aluslepingu konkurentsieeskirjade kohaselt on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev füüsilisest või juriidilisest isikust üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist⁷. Euroopa Liidu Kohus on selgitanud, et „äriühingus kontrollosalust omavat üksust“, kes „tegelikult ka seda äriühingut kontrollib, sekkudes otseselt või kaudselt selle juhtimisse“, tuleb lugeda kontrollitava ettevõtja majandustegevuses osalevaks. Seega tuleb üksust ennast pidada ettevõtjaks ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses⁸. Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et kõiki sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitada ühe ettevõtjana⁹. Õiguskindluse huvides ja halduskoormuse vähendamiseks tuleks käesolevas määruses esitada selge ja ammendav loetelu kriteeriumidest, mille alusel määrata kindlaks, millal käsitatakse kahte või enamat ühe liikmesriigi ettevõtet ühe ettevõtjana. Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ¹⁰ ja komisjoni määruse (EL) nr 651/2014¹¹ I lisas väikeste või keskmise suurusega ettevõtjate määratlemiseks sätestatud kriteeriumide hulgast on komisjon käesoleva määruse jaoks välja valinud need, mida on juba pikka aega edukalt kasutatud seotud ettevõtete määratlemiseks. Kõnealuseid kriteeriume tuleks käesoleva määruse reguleerimisala arvesse võttes kohaldada nii VKEde kui ka suurettevõtjate suhtes ning need peaksid tagama, et seotud ettevõtete rühma käsitatakse vähese tähtsusega abi eeskirja kohaldamisel ühe ettevõtjana. Ettevõtjaid, millel ei ole üksteisega muud seost kui see, et igaüks neist on vahetult seotud sama avalik-õigusliku asutuse või asutustega, käsitatakse siiski eraldiseisvate ettevõtjatena. Sellega võetakse arvesse selliste ettevõtete eriolukorda, mida kontrollib sama avalik-õiguslik asutus või asutused, kuid mis võivad olla sõltumatu otsustusõigusega.

⁴ Komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrus (EÜ) nr 69/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30).

⁵ Komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5).

⁶ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1).

⁷ Euroopa Kohtu 10. jaanuari 2006. aasta otsus kohtuasjas Ministero dell'Economia e delle Finanze vs. Cassa di Risparmio di Firenze jt, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8.

⁸ Sealsamas, põhjendused 112 ja 113.

⁹ Euroopa Kohtu 13. juuni 2002. aasta otsus kohtuasjas Madalmaad vs. komisjon, C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

¹⁰ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

¹¹ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

- (5) Võtmaks arvesse keskmiste autokaubaveo sektoris tegutsevate ettevõtjate väiksust ja inflatsiooni, mis on toimunud pärast määruse (EL) nr 1407/2013 jõustumist, samuti selle hinnangulist muutumist käesoleva määruse kehtivusajal, on asjakohane suurendada tasulise autoveoga tegelevate ettevõtjate suhtes kohaldatavat ülemmäära 137 500 euron. Transporditeenusena ei tuleks käsitada integreeritud teenuse osutamist, nagu kolimisteenused, posti- või kulleriteenused või jäätmete kogumine ja käitlemine, millest transport moodustab vaid ühe osa.
- (6) Pidades silmas põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelustoodete esmatootmise sektorites kehtivaid erieeskirju ning ohtu, et isegi käesolevas määruses sätestatud ülemmäärast väiksemad summad võivad vastata aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, ei tohiks nimetatud valdkondade suhtes käesolevat määrust kohaldada.
- (7) Võttes arvesse sarnasusi põllumajandustoodete ja mittepõllumajanduslike toodete töötlemise ja turustamise vahel, tuleks käesolevat määrust kohaldada põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise suhtes eeldusel, et teatavad tingimused on täidetud. Sellest tulenevalt ei peeta töötlemiseks ega turustamiseks toote esmamüügiks ettevalmistamist põllumajandusettevõttes, näiteks teravilja koristamist, lõikamist ja peksmist, munade pakkimist jms, ega esmamüüki edasimüüjale või töötlejale.
- (8) Euroopa Kohus on otsustanud, et kui liit on vastu võtnud õigusakti, millega kehtestatakse teatavas põllumajandussektoris ühine turukorraldus, siis ei tohiks liikmesriigid võtta meetmeid, mis võivad seda korraldust kahjustada või millega võidakse luua sellest erandeid¹². Seetõttu ei tohiks käesolevat määrust kohaldada sellise abi suhtes, mille suurus on kindlaks määratud turule viidud või sealt ostetud toodete hinna või koguse alusel. Samuti ei tohiks seda kohaldada sellise abi suhtes, mis on seotud kohustusega jagada abi esmatootjatega.
- (9) Käesolevat määrust ei tohiks kohaldada ekspordiabi suhtes ega abi suhtes, mille tingimuseks on kodumaiste kaupade või teenuste kasutamine importtoodete asemel. Eelkõige ei tohiks seda kohaldada abi suhtes, millega rahastatakse turustusvõrgu loomist ja toimimist teistes liikmesriikides või kolmandates riikides. Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et määrus 1998/2006 „ei välista igasugust abi, mis võib ekspordi mõjutada, vaid üksnes abi, mille otsene eesmärk on selle vormist sõltumata toetada müügitegevust teises liikmesriigis“¹³. Abi, millest kaetakse messidel osalemise kulud või uue toote turuletoomiseks või olemasoleva toote teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvale uuele turule viimiseks vajalike uuringute või nõustamisteenuste kulud, ei kujuta endast üldjuhul ekspordiabi.
- (10) Käesoleva määruse kohaldamisel arvesse võetavat kolmeaastast ajavahemikku tuleks hinnata jooksvalt. Vähese tähtsusega abi andmisel tuleb iga kord arvesse võtta jooksva eelarveaastal ja kahel eelneval eelarveaastal antud vähese tähtsusega abi kogusummat.
- (11) Kui ettevõtja tegutseb nii käesoleva määruse reguleerimisalast välja jäävates sektorites kui ka muudes sektorites või tegevusvaldkondades, tuleks käesolevat määrust

¹² Euroopa Kohtu 12. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas *Prantsusmaa vs. komisjon*, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, punkt 31.

¹³ Euroopa Kohtu 28. veebruari 2018. aasta otsus kohtuasjas *ZPT AD vs. Narodno sabranie na Republika Bulgaria jt*, C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, punkt 55.

kohaldada selliste muude sektorite või tegevusvaldkondade suhtes tingimusel, et liikmesriik tagab, et vähese tähtsusega abi ei anta reguleerimisalast välja jäävasse valdkonda kuuluva tegevuse jaoks (võttes selleks asjakohaseid meetmeid, nagu tegevuste eraldi käsitlemine või raamatupidamisarvestuste eristamine). Sama põhimõtet tuleks kohaldada ka siis, kui ettevõtja tegutseb sektorites, mille suhtes kohaldatakse madalamaid vähese tähtsusega abi ülemmäärasid. Kui ei ole võimalik tagada, et madalamate vähese tähtsusega abi ülemmääradega sektorite tegevuste jaoks antakse vähese tähtsusega abi üksnes nimetatud madalamate ülemmääradeni, tuleks ettevõtja kõikide tegevuste suhtes kohaldada kõige madalamat ülemmäära.

- (12) Käesoleva määrusega tuleks ette näha eeskirjad, millega välditakse asjakohastes määrustes või komisjoni otsustes esitatud abi ülemmääradest möödahiilimist. Ühtlasi tuleks määruuses sätestada selged ja hõlpsasti kohaldatavad kumuleerimiseeskirjad.
- (13) Käesoleva määrusega ei välistata võimalust, et meedet ei käsitata riigiabina aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses muudel kui käesolevas määruuses sätestatud põhjustel, näiteks juhul, kui meede vastab turumajanduse tingimustes tegutseva ettevõtja põhimõttele või ei hõlma riigi vahendite ülekandmist. Liidu rahalised vahendid, mida haldab keskselt komisjon ja mis ei ole liikmesriigi otsese ega kaudse kontrolli all, ei kujuta endast riigiabi. Abi ülemmäära täitumise hindamisel ei tohiks neid arvesse võtta.
- (14) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja tõhusa järelevalve huvides tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult sellise vähese tähtsusega abi suhtes, mille brutotoetusekvivalent on võimalik eelnevalt täpselt välja arvutada ilma riskihindamist tegemata (edaspidi „läbipaistev abi“). Sellise täpse arvutuse saab teha näiteks toetuste, intressitoetuste, ülempiiriga maksusoodustuste ja muude sellise ülempiiriga vahendite kohta, tagades sellega asjaomase ülemmäära piiresse jäämise. Ülempiiri sätestamine tähendab, et kuni täpse abisumma selgumiseni peab liikmesriik eeldama abisumma võrdumist ülempiiriga, et saaks tagada eri abimeetmete kogusumma jäämise käesolevas määruuses sätestatud ülemmäära piiresse ja kohaldada kumuleerimiseeskirju.
- (15) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja vähese tähtsusega abi ülemmäära õige kohaldamise huvides peaksid kõik liikmesriigid kasutama ühesugust arvutusmeetodit. Arvutuse hõlbustamiseks tuleks abisummad, mida ei anta rahas, arvestada ümber brutotoetusekvivalentideks. Läbipaistva abi brutotoetusekvivalenti arvutamiseks on vaja kasutada abi andmise ajal kehtivaid turuintressimäärasid, välja arvatud juhul, kui tegemist on toetusena või mitmes osas makstava abiga. Riigiabi eeskirjade ühtse, läbipaistva ja hõlpsa kohaldamise huvides tuleks käesoleva määruse tähenduses turumääradena käsitada viitemäärasid, mis on kehtestatud komisjoni teatises viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta¹⁴.
- (16) Laenuna antavat abi, sealhulgas laenu kujul riskifinantseerimismeetmena antavat vähese tähtsusega abi tuleks käsitada läbipaistva vähese tähtsusega abina, kui brutotoetusekvivalent on arvutatud vastavalt toetuse andmise ajal kehtinud turuintressimääradele. Lühiajaliste väikelaenude käsitlemise lihtsustamiseks tuleks käesoleva määrusega ette näha selged eeskirjad, mida on lihtne kohaldada ja milles võetakse arvesse nii laenu suurust kui ka kestust. Laene, mille tagatis katab vähemalt

¹⁴ Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta, ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

50 % laenust ja mis ei ületa 1 375 000 eurot viieks aastaks või 687 500 eurot kümneks aastaks, saab käsitada laenuna, mille brutotoetusekvivalent võrdub vähese tähtsusega abi ülemmääraga. Selline hinnang põhineb komisjoni kogemustel ja võtab arvesse pärast komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 jõustumist toimunud inflatsiooni ja selle tõenäolisi muutusi käesoleva määruse kehtivusajal. Kuivõrd ettevõtete puhul, kes võivad olla võimetud laenu tagasi maksma, on brutotoetusekvivalenti keeruline kindlaks määrata, ei peaks seda reeglit selliste ettevõtete suhtes kohaldama.

- (17) Kapitalisüstina antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina vaid juhul, kui riigi kapitalisüsti kogusumma ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära. Abi, mida antakse vastavalt riskifinantseerimissuunistele riskifinantseerimismeetmena omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringu vormis,¹⁵ võib pidada läbipaistvaks vähese tähtsusega abiks vaid juhul, kui asjaomase meetme raames antava kapitali summa ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära.
- (18) Tagatistena, sealhulgas tagatiste kujul riskifinantseerimismeetmena antavat vähese tähtsusega abi tuleks käsitada läbipaistvana juhul, kui brutotoetusekvivalendi arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour* preemiad, mis on sätestatud vastavat tüüpi ettevõtjaid käsitlevas komisjoni teatises¹⁶. Selliste lühiajaliste tagatiste käsitlemise lihtsustamiseks, millega tagatakse kuni 80 % suhteliselt väikesest laenust, tuleks käesoleva määrusega ette näha selge eeskiri, mida on lihtne kohaldada ja milles võetakse arvesse nii tagatise aluseks oleva laenu suurust kui ka tagatise kestust. Nimetatud eeskirja ei tuleks kohaldada juhul, kui tegemist on sellise tehingu tagamisega, mis ei ole laen, näiteks aktsiatehingute tagamine. Kui: i) tagatis ei moodusta tagatud laenust üle 80 %; ii) tagatud summa ei ületa 2 062 500 eurot; ning iii) tagatise kestus ei ületa viit aastat, tuleks seda lugeda tagatiseks, mille brutotoetusekvivalent ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära. Sama kehtib, kui: i) tagatis ei moodusta tagatud laenust üle 80 %, ii) tagatud summa ei ületa 1 031 250 eurot; ning iii) tagatise kehtivus ei ületa kümmet aastat. Peale selle võivad liikmesriigid kasutada tagatise brutotoetusekvivalendi arvutamiseks meetodikat, millest on komisjonile teatatud mõne muu sel ajal riigiabi valdkonnas kehtinud komisjoni määruse alusel ja mille komisjon on heaks kiitnud vastavalt komisjoni teatisele garantiidena antava riigiabi kohta¹⁷ või mõne seda asendava teatisega, tingimusel et heaks kiidetud meetodikas käsitletakse sõnaselgelt sellist liiki tagatist ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust. Kuivõrd ettevõtete puhul, kes võivad olla võimetud laenu tagasi maksma, on brutotoetusekvivalenti keeruline kindlaks määrata, ei peaks seda reeglit selliste ettevõtete suhtes kohaldama.
- (19) Kui vähese tähtsusega abi kava rakendatakse finantsvahendajate kaudu, tuleks tagada, et finantsvahendajad riigiabi ei saa. Selleks saab näiteks nõuda riigigarantii saanud finantsvahendajatelt, et nad maksaksid turutingimustele vastavaid kindlustusmaksid või annaksid mis tahes eelised täielikult üle abi lõppsaajatele, ja järgida vahendajate tasandil täpselt vähese tähtsusega abi ülemmäära ning muid käesoleva määruse tingimusi.

¹⁵ Komisjoni teatis „Suunised riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta“ (ELT C 508, 16.12.2021, lk 1).

¹⁶ Näiteks komisjoni teatis EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes (ELT C 155, 20.6.2008, lk 10).

¹⁷ Sealsamas.

- (20) Liikmesriigi esitatud teate alusel peaks komisjon uurima, kas meetme puhul, mis ei ole toetus, laen, tagatis, kapitalisüst ega omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringu vormis riskifinantseerimismeede, jääb brutotoetusekvivalent vähese tähtsusega abi ülemmäära piiresse, ning kas abimeetme suhtes võib seega kohaldada käesolevat määrust.
- (21) Komisjoni ülesanne on tagada riigiabi eeskirjade järgimine Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt. Liikmesriigid peaksid selle ülesande täitmisele kaasa aitama, luues mehhanismi, millega tagatakse, et vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei ületaks üldist lubatud ülemmäära. Liikmesriikidel peaks olema antud abi suhtes järelevalvekohustus, et tagada asjakohastest ülemmääradest ja kumuleerimiseeskirjadest kinnipidamine. Järelevalvekohustuse täitmiseks peaksid liikmesriigid liidu või liikmesriigi tasandi registris esitama antud vähese tähtsusega abi kohta igakülgset teavet ning kontrollima, et uus abi ei ületaks asjaomast ülemmäära.
- (22) Pidades silmas komisjoni kogemust ja eelkõige seda, kui tihti on üldiselt vaja olnud riigiabi põhimõtteid läbi vaadata, tuleks piirata käesoleva määruse kohaldamisala. Kui käesoleva määruse kehtivusaeg lõpeb ja seda ei pikendata, antakse liikmesriikidele käesoleva määrusega hõlmatud vähese tähtsusega abiga seoses kuus kuud kohanemisaega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse mis tahes majandusvaldkonna ettevõtjatele antava abi suhtes, välja arvatud:
- (a) abi, mida antakse ettevõtjatele, kes tegutsevad määruse (EL) nr 1379/2013¹⁸ reguleerimisalasse kuulvas kalandus- ja vesiviljelusvaldkonnas;
 - (b) abi, mida antakse ettevõtjatele, kes tegelevad põllumajandustoodete esmatootmisega;
 - (c) abi, mida allpool nimetatud juhtudel antakse ettevõtjatele, kes tegutsevad põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise sektoris:
 - 1) kui abisumma määratakse kindlaks esmatootjalt ostetud või kõnealuste ettevõtjate poolt turule lastud toodete hinna või koguse alusel,
 - 2) kui abi antakse tingimusel, et osa abist või kogu abi antakse edasi esmatootjatele;
 - (d) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude eksportimisest tulenevate jooksvate kuludega;

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

- (e) abi, mille tingimuseks on kodumaiste kaupade ja teenuste kasutamine importkaupade ja -teenuste asemel.
2. Kui ettevõtja tegutseb nii lõike 1 punktis a, b või c nimetatud sektoris kui ka muus käesoleva määruse reguleerimisalasse kuulavas sektoris või tegevusvaldkonnas, kohaldatakse käesolevat määrust üksnes nende muude sektorite või tegevuste jaoks antava abi suhtes, tingimusel et liikmesriik tagab asjakohaste meetmetega, nagu tegevuste eraldi käsitlemine või raamatupidamisarvestuste eristamine, et käesoleva määruse reguleerimisalast välja jäävates valdkondades toimuva tegevuse jaoks käesoleva määruse alusel vähese tähtsusega abi ei anta.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
- (a) „põllumajandustooted“ – aluslepingu I lisas loetletud tooted, välja arvatud määruses (EÜ) nr 1379/2013 nimetatud kalapüügi- ja vesiviljelustooted;
 - (b) „põllumajandustoodete töötlemine“ – põllumajandustoodete töötlemine, mille saadus on samuti põllumajandustoodete, välja arvatud selline põllumajandusettevõttes toimuv tegevus, mis on vajalik loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks;
 - (c) „põllumajandustoodete turustamine“ – toodete omamine või väljapanek müügi eesmärgil, müügiks pakkumine, tarnimine või mis tahes muul viisil turule laskmine, välja arvatud esmatootja esmamüük edasimüüjatele või töötlejatele ja mis tahes tegevus, millega toodet selliseks esmamüügiks ette valmistatakse; esmatootjalt lõpptarbijale müümist käsitatakse turustamisena juhul, kui see leiab aset selleks ettenähtud eraldi ruumides.
2. „Üks ettevõtja“ hõlmab käesoleva määruse tähenduses kõiki ettevõtteid, mille vahel on vähemalt üks järgmistest suhetest:
- (a) ettevõttel on teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamus;
 - (b) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
 - (c) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
 - (d) ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele teiste aktsionäride või osanikega üksi sellise ettevõtte aktsionäride või osanike häälteenamust.

Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtteid, mis on punktides a–d kirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu.

Artikkel 3

Vähese tähtsusega abi

1. Kui abimeede vastab käesoleva määruse tingimustele, ei loeta seda kõikidele aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastavaks ja seetõttu vabastatakse see aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.

2. Liikmesriigi poolt ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 275 000 eurot.

Liikmesriigi poolt ühele tasulise autokaubaveoga tegelevale ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 137 500 eurot. Kui ettevõtja tegeleb nii tasulise autokaubaveo kui ka muu tegevusega, mille suhtes kohaldatakse 275 000 euro suurust ülemmäära, kohaldatakse nimetatud ettevõtja suhtes 275 000 euro suurust ülemmäära tingimusel, et liikmesriik tagab asjakohaste meetmetega, nagu tegevuste eraldi käsitlemine või raamatupidamisarvestuste eristamine, et autokaubavedudeks antav abi ei ületa 137 500 eurot ning et vähese tähtsusega abi ei kasutata autokaubavedudeks ettenähtud veokite soetamiseks.
3. Vähese tähtsusega abi andmise ajana käsitatakse aega, mil ettevõtja omandab kohaldatavate siseriiklike õigusaktide alusel seadusliku õiguse seda abi saada, sõltumata vähese tähtsusega abi ettevõtjale väljamaksmise kuupäevast.
4. Lõikes 2 sätestatud ülemmäärad kehtivad sõltumata vähese tähtsusega abi liigist ja eesmärgist ning sellest, kas liikmesriigi antud abi on täielikult või osaliselt rahastatud liidu vahenditest. Kolme eelarveaasta pikkune ajavahemik määratakse kindlaks nende eelarveaastate järgi, mida ettevõtja asjaomases liikmesriigis kasutab.
5. Lõikes 2 sätestatud ülemmäärade arvutamiseks väljendatakse abi rahalise toetusena. Kõik kasutatud arvud on väljendatud brutosummadena, millest ei ole maha arvatud makse ega muid tasusid. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, loetakse abi suuruseks abi brutotoetusekvivalent.

Mitmes osas makstava abi väärtus diskonteeritakse selle andmise aja väärtuseni. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäära.
6. Kui uue vähese tähtsusega abi andmine tooks kaasa lõikes 2 sätestatud ülemmäära ületamise, ei kohaldata käesolevat määrust uue abi ühegi osa suhtes.
7. Ühinemiste ja ülevõtmiste puhul võetakse otsustamisel, kas uuele või omandavale ettevõtjale antav uus vähese tähtsusega abi ületab ülemmäära, arvesse kõigile ühinevatele ettevõtjatele eelnevalt antud vähese tähtsusega abi kogusummat. Enne ühinemist või ülevõtmist õiguspäraselt antud vähese tähtsusega abi jääb õiguspäraseks.
8. Kui üks ettevõtja jaguneb kaheks või enamaks eraldi ettevõtjaks, omistatakse enne jagunemist antud vähese tähtsusega abi sellest kasu saanud ettevõtjale, st põhimõtteliselt ettevõtjale, kes võtab üle tegevuse, mille jaoks vähese tähtsusega abi kasutati. Kui selline jaotamine ei ole võimalik, siis jagatakse vähese tähtsusega abi proportsionaalselt uute ettevõtjate omakapitali arvestusliku väärtuse alusel jagunemise tegelikul kuupäeval.

Artikkel 4

Brutotoetusekvivalenti arvutamine

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult niisuguse abi suhtes, mille brutotoetusekvivalenti on juba eelnevalt võimalik täpselt välja arvutada ilma riskihindamist tegemata (edaspidi „läbipaistev abi“).

2. Toetuse või intressitoetusena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina.
3. Laenuna antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina juhul, kui
 - (a) abisaaja suhtes ei ole algatatud kõiki võlakohustusi hõlmavat maksejõuetusmenetlust ning ta ei vasta kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamiseks võlausaldajate soovil. Suurte ettevõtete puhul peab abisaaja seisund olema võrreldav vähemalt krediidireitinguga B-; ning
 - (b) laen on tagatud tagatisega, mis katab vähemalt 50 % laenust ning laenu summa on kas 1 375 000 eurot (või autokaubaveoga tegelevate ettevõtjate puhul 687 500 eurot) viieks aastaks või 687 500 eurot (või autokaubaveoga tegelevate ettevõtjate puhul 343 750 eurot) kümneks aastaks; kui laen on nimetatud summast väiksem või antakse vähem kui vastavalt viie või kümne aasta pikkuseks ajavahemikuks, arvutatakse selle brutotoetusekvivalent vastava protsendina artikli 3 lõikes 2 sätestatud kohaldatavast asjaomasest ülemmäärast; või
 - (c) brutotoetusekvivalent on arvutatud vastavalt toetuse andmise ajal kehtinud viitemäärale.
4. Kapitalisüstina antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina vaid juhul, kui riigi kapitalisüsti kogusumma ei ole suurem vähese tähtsusega abi ülemmäärast.
5. Abi, mida antakse omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringute vormis riskifinantseerimismeetmena, loetakse läbipaistvaks vähese tähtsusega abiks vaid juhul, kui ühele ettevõtjale antav kapital ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära.
6. Tagatisena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina, kui
 - (a) abisaaja suhtes ei ole algatatud kõiki võlakohustusi hõlmavat maksejõuetusmenetlust ning ta ei vasta kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamiseks võlausaldajate soovil. Suurte ettevõtete puhul peab abisaaja seisund olema võrreldav vähemalt krediidireitinguga B-; ning
 - (b) tagatis ei ületa 80 % asjaomasest laenust ja tagatud summa on kas 2 062 500 eurot (või autokaubaveoga tegelevate ettevõtjate puhul 1 031 250 eurot) ja tagatise kestus viis aastat või on tagatud summa 1 031 250 eurot (või autokaubaveoga tegelevate ettevõtjate puhul 515 625 eurot) ja tagatise kestus kümme aastat; kui tagatud summa on nimetatud summadest väiksem või tagatis antakse vähem kui vastavalt viie või kümne aasta pikkuseks ajavahemikuks, arvutatakse nimetatud tagatise brutotoetusekvivalent vastava protsendina artikli 3 lõikes 2 sätestatud kohaldatavast ülemmäärast; või
 - (c) brutotoetusekvivalendi arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour* preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatises; või
 - (d) enne rakendamist
 - 1) on tagatise brutotoetusekvivalendi arvutamise metoodikast komisjonile teatatud mõne muu sel ajal riigiabi valdkonnas kehtinud komisjoni määruse alusel ja komisjon on selle heaks kiitnud kooskõlas komisjoni

teatisega garantiidena antava riigiabi kohta või mõne seda asendava teatisega, ja

- 2) kõnealuses metoodikas käsitletakse sõnaselgelt sellist liiki tagatise ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust.
7. Muude vahenditena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina tingimusel, et nimetatud vahendiga nähakse ette piirmäär, mis tagab, et asjaomast ülemmäära ei ületata.

Artikkel 5

Kumuleerimine

1. Käesoleva määruse kohaselt antavat vähese tähtsusega abi võib kumuleerida komisjoni määruse (EL) nr 360/2012¹⁹ kohaselt antud vähese tähtsusega abiga kuni kõnealuses määruses sätestatud ülemmääran. Käesoleva määruse alusel antavat vähese tähtsusega abi võib kumuleerida muude vähese tähtsusega abi käsitlevate määruste alusel antud vähese tähtsusega abiga kuni käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud asjaomase ülemmääran.
2. Vähese tähtsusega abi ei või kumuleerida samade abikõlblike kulude või samade riskifinantseerimismeetmete toetuseks antava riigiabiga, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületab abi kõrgeima asjaomase ülemmäära või abisumma, mis on iga juhtumi iseärasusi arvestades kindlaks määratud grupierandi määruse või komisjoni otsusega. Sellist vähese tähtsusega abi, mida ei anta kindlate abikõlblike kulude katteks või mis ei tulene sellistest kuludest, võib kumuleerida muu riigiabiga, mida antakse grupierandi määruse või komisjoni otsuse alusel.

Artikkel 6

Järelevalve

1. Kui liikmesriik kavatseb anda ettevõtjale käesoleva määruse alusel vähese tähtsusega abi, teatab ta ettevõtjale kirjalikult abi kavandatava summa, mis on väljendatud brutotoetusekvivalendina, ja asjaolu, et abi on vähese tähtsusega, viidates otse käesolevale määrusele ning esitades määruse pealkirja ja *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise viite. Kui vähese tähtsusega abi antakse käesoleva määruse kohaselt abikava alusel eri ettevõtjatele ja kui selle kava raames makstakse kõnealustele ettevõtjatele eri suurusega abisummasid, võib asjaomane liikmesriik teatamiskohustuse täitmiseks teatada ettevõtjatele kindlaksmääratud summa, mis vastab asjaomase abikava raames antava abi maksimumsummale. Sellistel juhtudel kasutatakse artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäärast kinnipidamise kontrollimiseks kõnealust kindlaksmääratud summat. Enne abi andmist küsib liikmesriik asjaomaselt ettevõtjalt kirjaliku või elektroonilise kinnituse mis tahes muu vähese tähtsusega abi kohta, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust või muid vähese tähtsusega abi käsitlevaid määrusi ning mida ettevõtja on saanud jooksva eelarveaasta ja kahe eelneva eelarveaasta jooksul.

¹⁹ Komisjoni 25. aprilli 2012. aasta määrus (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.4.2012, lk 8).

2. Liikmesriigid tagavad, et kättesaadavaks tehakse vähese tähtsusega abi keskregister, mis sisaldab igakülgset teavet asjaomase liikmesriigi ametiasutuste antud vähese tähtsusega abi kohta. Vähese tähtsusega abi keskregister luuakse kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist. Vähese tähtsusega abi keskregister tuleb luua viisil, mis tagab teabele hõlpsa juurdepääsu. Teave tuleb avaldada omandiõigusega (näiteks CSV- või XML-vormingus) tabeli vormis, mis võimaldab andmeid otsida, neist väljavõtteid teha, neid alla laadida ja hõlpsalt internetis avaldada. Vähese tähtsusega abi keskregistrile peab olema juurdepääs veebisaidi kaudu ilma igasuguste selliste piiranguteta nagu kasutajate eelnev registreerimine või mis tahes muud piirangud. Teise võimalusena võivad liikmesriigid igakülgset teavet kogu vähese tähtsusega abi kohta, mida asjaomase liikmesriigi ametiasutused on andnud, esitada liidu tasandi registri kaudu. Lõiget 1 ei kohaldata alates hetkest, mil keskregistri andmed hõlmavad kolme majandusaasta pikkust perioodi.
3. Liikmesriik annab ettevõtjale käesoleva määruse alusel vähese tähtsusega abi uuesti üksnes juhul, kui ta on veendunud, et see ei suurenda asjaomasele ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi kogusummat üle artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära ning et kõik käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud.
4. Liikmesriigid avaldavad liidu või riigi tasandi vähese tähtsusega abi keskregistris järgmise teabe: abisaaja andmed²⁰, abisumma, abi andmise kuupäev, abi andev asutus, abi andmise vahend ja asjaomane sektor Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori („NACE klassifikaator“) alusel²¹.
5. Liikmesriigid registreerivad ja koondavad kõik käesoleva määruse kohaldamist käsitlevad andmed. Registreeritavad andmed sisaldavad kogu teavet, mis on vajalik käesoleva määruse tingimuste täitmise tõendamiseks. Vähese tähtsusega üksikabi käsitlevaid andmeid säilitatakse kümne aasta jooksul alates abi andmise päevast. Vähese tähtsusega abi kava käsitlevaid andmeid säilitatakse kümne aasta jooksul alates päevast, mil selle kava alusel anti viimast korda üksikabi.
6. Komisjoni kirjaliku taotluse korral esitab asjaomane liikmesriik 20 tööpäeva või taotluses kehtestatud pikema tähtaja jooksul komisjonile kogu teabe, mida komisjon peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas käesoleva määruse tingimusi on täidetud, ja eelkõige ettevõtjale käesoleva määruse või mõne muu vähese tähtsusega abi määruse alusel antud vähese tähtsusega abi kogusumma.

Artikkel 7

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse enne selle jõustumist antud abi suhtes, kui see abi vastab käesoleva määruse tingimustele. Abi, mis nendele tingimustele ei vasta, hindab komisjon vastavate raamdokumentide, suuniste, juhiste ning teatiste alusel.

²⁰ Abisaaja andmed sisaldavad abisaaja nime ja tunnust (registreerimisnumber ja tunnuse liik).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

2. Vähese tähtsusega üksikabi, mida anti 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2023 ja mis vastab määruse (EL) nr 1407/2013 tingimustele, ei loeta aluslepingu artikli 107 lõike 1 kõikidele tingimustele vastavaks, mistõttu selle abi suhtes ei kehti aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus.
3. Käesoleva määruse kehtivusaja lõppedes jätkatakse selle kohaldamist käesoleva määruse tingimustele vastavate vähese tähtsusega abi kavade suhtes veel kuus kuud.

Artikkel 8

Jõustumine ja kohaldamisaeg

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2024.

Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2030.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Komisjoni nimel
president